

S. Sayısı : 129

Elâziz mebusu Fuad Ağralının, Arzuhal encümeninin 6-4-935 tarihli haftalık karar cetvelindeki 19 sayılı kararının Umumi Heyette müzakeresine dair takriri ve Arzuhal encümeni mazbatası (4/3)

Kamutay yüksek Başkanlığına

Büyük Meclisce müttehaz 805 sayılı kararda; (Devlet memurları aylıklarının tevhid ve teadülüne dair olan 1452 sayılı kanununun 18 nci maddesinde yazılı muvakkat tazminatın memurların almakta oldukları maaş derecesi üzerinden verilmeyib buldukları derece maaşları üzerinden verilmesi icab edeceği hiç bir tereddüde mahal vermeyecek surette vazıhan tasrih ve ifade edilmiş olmasına binaen maddede tefsire muhtac bir cihet görülmediği) yazılmaktadır. Bukarara göre;

1 — Meselâ 45 lira maaş ve 15 lira mesken tazminatı alan bir memur 55 lira maaşlı bir memuriyete terfian tayin edildiği halde 45 liralık maaşta muayyen terfi müddetini ikmal etmediği için bu maaş almakta devam ettiği müddet zarfında kendisi 55 liralık derecenin memuru olduğundan bu derece maaşına ait 22 lira mesken tazminatı verilmektedir.

2 — Fakat yine bir memur 1931 mali senesi bütçe kanununun 19uncu maddesi mucibince elli beş lira maaş karşılık gösterilmek suretile otuz beş lira maaşlı bir memuriyete tayin edilmiş ise; kendisi karşılık tutulan derecenin değil, tayin edildiği 35 liralık derecenin memuru olduğundan kendisine elli beş liraya aid yirmi iki lira mesken tazminatı değil 35 liraya aid 15 lira tazminat verilmektedir.

3. — Zabitanda ise rütbe maaşa esastır. Herhangi rütbedeki bir zabıt hangi kadroda hizmet ederse etsin rütbe maaşını alır. Askeri memurlar hakkındaki hükümler dahi zabıtlar hakkındaki hükümlerin aynidir. Binaenaleyh 1455 numaralı kanun hükümlerine tevfiikan ikinci sınıf adli hakimlik yerinde eylevm üçüncü sınıf askeri memurluğu derecesinde müstahdem olan adli hakim Aziz, henüz ikinci sınıf adli hakimliğine terfi müddetini doldurmamıştır. Kendisi burada çalıştırılmakla 2 inci sınıf askeri adli memurluğa terfi ettirilmiş değildir. bulunduğu derece yine üçüncü sınıf askeri adli memurluğu derecesi olduğundan arzuhal encümeninin 27-3-1935 tarih ve 19 sayılı kararı 805 sayılı Büyük Meclis kararı hükmüne aykırı ve 1452 numaralı teadül kanunu hükümlerini tevsi eder mahiyette görüldüğü cihetle meclis dahilî nizamnamesinin 57 nci maddesi mucibince keyfiyetin heyeti umumiyede de tetkik ve müzakeresini talep ve rica ederim.

25-4-1935

Elâziz Saylavı
Fuad Ağralı

Arzuhal encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Arzuhal encümeni

K. № 4
Esas № 4/3

23-V-1935

Kamutay Yüksek Başkanlığına

Mesken bedelinin, bulunduğu derece maaşı üzerinden verilmesi lâzım gelirken aldığı maaş derecesi üzerinden verilmekte olduğundan şikâyet eden Askerî temyiz mahkemesi müddeiumumî muavini Azizin Yüksek Başkanlığa sunub encümenimize verilen dilek kağıdı üzerine mesken tazminatının, Azizin bulunduğu derece maaşı üzerinden verilmesi gerekli olduğuna encümenimizce 27-III-1935 tarihinde karar verilmişti.

Bu kararın Umumi Heyetçe tetkik ve müzakere edilmesi Elâziz sayıyı Fuad Ağralı tarafından verilen 25-IV-935 tarihli taktirle istenilmesi üzerine bu iş M. M. Bakanlığında encümene çağırılan Askerî temyiz mahkemesi müddeiumumîsiyle 6 ncı şube müdür muavini hazır oldukları halde yeniden incelendi.

Memurların aldıkları maaş ne olursa olsun buldukları dereceye muhassas maaş tazminatının verilmesine dair Devlet Şûrası Deavi dairesile Umumi Heyetçe başka başka verilen kararlardan sonra bu işin tefsiri Hükûmetce istenilmesi üzerine Yüksek Kamutaydan verilen 805 sayılı kararda dahi meselenin teadül kanununda vazihan tasrih edilmiş olmasına binaen tefsire muhtac bir cihet görülmediği yazılı bulunmuştur.

Gerçi Elâziz sayıyı Fuad Ağralının verdiği bu taktirin üçüncü fıkrasında: «Zabitanda rütbe maaşı esas olduğuna göre eylevm ikinci sınıf adli hâkimlikte müstahdem bulunan Azizin ikinci sınıf adli hakimliğe terfi müddetini doldurmadığından üçüncü sınıf askerî Adli memurluk derecesinde olduğu sebep gösterilerek bu iş hâkındaki kararlarımızın Yüksek Kamutayın 805 sayılı kararına aykırı ve teadül kanununun hükümlerini de tevsi eder mahiyette olduğu yazılı bulunmakta ise de esasen mesele makam maaşına teallük etmeyip bilfiil işgal edilen memuriyet derecesi üzerinden verilecek mesken tazminatına taallük etmekte olduğu gibi Askerî temyiz Müddeiumu-

mî muavini Azizde 45 lira maaşlı üçüncü sınıf hâkimi iken 1455 sayılı kanunun 9 ncu maddesinde Askerî Adli hâkimlerin kendi sınıflarile ve maaşlarile bir sınıf yukarıya tayin olunabileceği yazılı bulunmasından ötürü kararname ile 55 lira maaşlı olan ikinci sınıf hâkimliğe tayin kılınmış ve terfi müddetini henüz ikmal etmediği için bu maaşı alamamakta bulunmuştur. Kendisinin eylevm müstahdem olduğu Askerî temyiz mahkemesi müddeiumumî muavinliği ise 1455 sayılı kanuna bağlı cetvelde ikinci sınıf askerî hâkimi olarak gösterilmektedir ki Azizin bu günkü durumu Fuad Ağralının verdiği taktirin birinci fıkrasına yani 55 liralık bir memuriyete tayin edilipte terfi müddetini doldurmadığından 45 lira maaş alan bir memura 55 lira üzerinden mesken tazminatı verilmekte olduğuna dair olan ifadeye aynile tevafuk etmekte olduğu gibi (Ankarada vazife gürüpte herhangi bir sebeple ihraz ve işgal ettikleri derece maaşı almayan memurlara almakta oldukları maaş derecesi üzerinden değil buldukları derece maaşları üzerinden muvakkat tazminat verileceğini) tazammun eden 805 sayılı karara temamile uygun gelmektedir. Binaenalyh Azize, eylevm kararname ile ve 1455 sayılı kanun hükmüne göre tayin edilipte filen ihraz ve işgal etmekte bulunduğu derece maaşı üzerinden mesken tazminatı verilmesi hakkındaki kararında isabet olduğuna ve bu kararın ne teadül kanununu tevsi eder mahiyette, ne de Yüksek Kamutayın 805 sayılı kararı hükmüne aykırı olmayıp bilakis gerek bu kararın gerek teadül kanununun tayin ettiği sarîh hükümlerin aynile tatbikına matuf bulunmakta olduğuna bir kat daha kani olan encümenimiz Dahili nizamnamemizin 57 nci maddesine göre yazmış olduğu bu mazbatayı Yüksek Kamutayın takdirine arz edilmek üzere sayın Baş-

kanlığa sunar.

Ar. En. Reisi	M. M.	Kâtib	Aza	Aza	Aza
Diyarbakir	İstanbul	Samsun	Gümüşane	Mardin	Ordu
Z. Apaydın	Z. Karamursal	M. Ulaş	Ş. Erdoğan	A. Şatana	İsmail Çamaş
Aza	Aza	Aza	Aza	Aza	Aza
Amasya	Antalya	Balıkesir	Samsun	Siird	Sivas
İs. H. Mumcu	T. Sökmen	Hayrettin	M. Ali	Ş. Süsoy	Ziya
Aza	Aza	Aza		Aza	Aza
Bursa	Denizli	G. Antep		Van	Van
M. F. Gerçeker	Şefik Türsan	M. Şahin		İ. Arvas	Münib Boya